

ЗВІТ

за результатами моніторингового дослідження
обласних політик і програм з питань соціального захисту населення,
зокрема внутрішньо переміщених осіб

Новомосковська міська територіальна громада
Дніпропетровська область

Частина 1

2024

Зміст

Терміни та скорочення.....	2
Вступ.....	2
Коротка характеристика МТГ.....	3
Статистичні дані щодо ВПО.....	4
Методологія дослідження.....	4
Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту.....	6
<i>Інформація щодо відкритих джерел.....</i>	6
<i>Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел.....</i>	7
<i>Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки та захисту населення.....</i>	8
<i>Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів.....</i>	9
<i>Підсумкова таблиця щодо включення до програм і місцевих нормативно-правових актів ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів.....</i>	10
<i>Аналіз наявних програм на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів.....</i>	10
Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту.....	11

Терміни та скорочення

ВПО — внутрішньо переміщені особи
МТГ — міська територіальна громада
ОМС — органи місцевого самоврядування
НПА — нормативно-правовий акт
ОВА — обласна військова адміністрація
КНП — комунальне неприбуткове підприємство
КЗ — комунальний заклад

Вступ

Повномасштабна війна Російської Федерації проти України стала справжнім викликом для багатьох українців, спричинила одну з найстрімкіших криз вимушеного переміщення населення та гуманітарних криз в сучасній історії не лише нашої держави, а й Європи загалом. За офіційними даними Міністерства соціальної політики України, кількість офіційно зареєстрованих ВПО у країні сягає 4,9 млн. Так, 3,6 млн — це люди, які перемістилися (чи повторно перемістилися) після початку повномасштабної війни. 2,5 млн — люди, які перемістилися і не можуть повернутися до своїх домівок (оскільки житло або зруйноване, або розташоване в зоні активних бойових дій, або на тимчасово окупованій території).

З огляду на це, перед державою та ОМС постають нові виклики, на які необхідне своєчасне та ефективне реагування, зокрема в аспекті ефективного функціонування системи соціального захисту населення.

ОМС та органи виконавчої влади можуть розробляти і затверджувати місцеві цільові програми, спрямовані на розв'язання найактуальніших проблем територіальної громади, зокрема на підтримку та посилення соціального захисту окремих категорій громадян.

Команда благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» у межах проекту «Підтримка спроможності системи соціального захисту населення щодо реєстрації внутрішньо переміщених осіб», який реалізується за підтримки Агентства ООН у справах біженців в Україні, спільно із Радою з питань ВПО при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради провели дослідження місцевих програм і політик у сфері захисту прав та інтересів ВПО, а також інших людей, які постраждали внаслідок війни, у Новомосковській МТГ.

Коротка характеристика МТГ

Назва: Новомосковська МТГ Новомосковського району
Дніпропетровської області

Фактичний склад населених пунктів: м. Новомосковськ

Адреса: 51200, Дніпропетровська обл., м. Новомосковськ,
вул. Гетьманська, 14

Телефон: (056) 938-00-27

Електронна пошта: info@nmvyk.dp.ua

Сайт: <https://novomoskovsk-rada.dp.gov.ua>

Голова громади: Сергій Олександрович Резнік.

Загальна площа: 36,0 км²

Місцеве населення (станом на початок січня 2022 року): близько
70 000 людей.

Новомосковськ — адміністративний центр Новомосковського району та Новомосковської міської громади Дніпропетровської області.

Система соціального захисту населення: Управління соціального захисту населення Новомосковської міської ради, КЗ «Центр надання соціальних послуг» Новомосковської міської ради, Служба у справах дітей виконавчого комітету Новомосковської міської ради.

Мережа закладів освіти: 10 закладів дошкільної освіти, 17 закладів загальної середньої освіти, 2 заклади позашкільної освіти.

Медичні заклади: КНП «Новомосковський міський центр первинної медико-санітарної допомоги», КНП «Новомосковська центральна міська лікарня», КП «Новомосковська міська стоматологічна поліклініка».

Мережа закладів культури: Публічна бібліотека Новомосковської міської територіальної громади, Новомосковський міський історико-краєзнавчий музей ім. П. Калнишевського, Новомосковський міський будинок культури ім. Олеся Гончара, Новомосковський міський центр культури та дозвілля, Новомосковська мистецька школа ім. М. Бровченка, Новомосковський міський культурно-освітній дитячо-молодіжний центр, КЗ «Палац культури “Металург”», Новомосковський міський центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», Комунальний позашкільний навчальний заклад «Новомосковська комплексна дитячо-юнацька спортивна школа».

З метою підтримки та координації надання допомоги людям, які постраждали внаслідок війни Російської Федерації проти України, зокрема ВПО, людям з інвалідністю, отриманою внаслідок війни, людям, які мають

особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалим учасникам та учасникам Революції гідності, членам сімей загиблих (померлих) захисниць і захисників України, іншим постраждалим людям, рішеннями виконавчого комітету Новомосковської міської ради в січні поточного року створено Координаційний центр підтримки цивільного населення при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради Дніпропетровської області. В квітні 2023 року створено Раду з питань ВПО при виконавчому комітеті Новомосковської міської ради.

Загалом можна зробити висновок про сприятливі умови для адаптації та інтеграції ВПО у Новомосковській МТГ.

Статистичні дані щодо ВПО

Від початку повномасштабної війни Російської Федерації проти України Новомосковська МТГ стала прихистком для багатьох ВПО.

За офіційними даними Департаменту соціального захисту населення Дніпропетровської ОВА, в Новомосковській МТГ станом на 13.05.2024 офіційно зареєстровані 7166 ВПО, зокрема 2749 чоловіків, 4417 жінок, 1666 дітей, 3761 людина працездатного віку, 1276 людей пенсійного віку, 463 людини з інвалідністю, 5557 вимушено переміщених сімей.

Методологія дослідження

Мета дослідження

1. Оцінка наявності, доступності та впливу місцевих програм та політик у сфері соціального захисту ВПО.
2. Виявлення сильних сторін, слабких місць, можливостей для поліпшення якості надання соціальної підтримки ВПО на місцевому рівні та подолання викликів, спричинених внутрішнім переміщенням.
3. Надання відповідних рекомендації щодо оптимізації ресурсів, підвищення доступності та ефективності послуг, забезпечення справедливого, інклюзивного та з урахуванням життєвих обставин підходу до задоволення потреб ВПО. Це сприятиме їхній соціальній адаптації та інтеграції, покращенню якості їхнього життя.

Об'єкт дослідження

Місцеві політики та програми у сфері соціального захисту, спрямовані на ВПО, з акцентом на аналіз механізмів врахування та дотримання їхніх прав і законних інтересів.

Предмет дослідження

- Чинні місцеві цільові програми, спрямовані на соціальну підтримку і захист населення, місцеві цільові програми підтримки ВПО.
- Проекти програм, планів заходів, спрямованих на соціальну підтримку ВПО.
- Чинні місцеві НПА (рішення, розпорядження тощо), спрямовані на соціальний захист, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових гарантій та пільг.
- Інші місцеві акти і документи (та проекти), що прямо чи опосередковано спрямовані на захист прав та інтересів, підтримку ВПО.

Завдання дослідження

1. Проаналізувати місцеві цільові програми (проекти програм, заходів), спрямовані на соціальну підтримку та захист населення, щодо включення до них ВПО та врахування їхніх потреб, дотримання прав і законних інтересів ВПО.
2. Визначити, чи забезпечується виконання заходів місцевих цільових програм, спрямованих на підтримку ВПО, відповідними фінансовими та організаційними ресурсами.
3. Проаналізувати місцеві НПА, спрямовані на соціальний захист населення, адаптацію та інтеграцію ВПО, надання додаткових соціальних гарантій та пільг, зокрема щодо включення до них ВПО і врахування їхніх потреб, прав і законних інтересів.
4. Виявити у цільових програмах та НПА певні недоліки у дотриманні прав ВПО, врахуванні їхніх потреб і законних інтересів.
5. Визначити потреби у внесенні змін до цільових програм і НПА з метою включення до них ВПО, врахування їхніх потреб та законних інтересів.
6. Напрацювати відповідні рекомендації для місцевих органів виконавчої влади та ОМС щодо внесення змін та доповнень до чинних місцевих програм і НПА, розроблення нових для подальшого використання Радою з питань ВПО під час проведення адвокаційних кампаній.

Методи дослідження

- Збір первинних даних шляхом аналізу відкритих джерел та/або подання офіційних запитів до відповідних установ.
- Критичний аналіз та синтез: оброблення та аналіз зібраної інформації з метою ідентифікації ключових аспектів, проблем, прогалин у програмах і політиках соціального захисту ВПО.
- Верифікація результатів шляхом бесід із відповідними службовцями (організація зустрічей або телефонних дзвінків з представниками органів влади та інституцій соціального захисту).
- Підготовка рекомендацій, спрямованих на покращення наявних програм та політик у сфері соціального захисту ВПО.

Період проведення дослідження: квітень — травень 2024 року.

Результати огляду місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Інформація щодо відкритих джерел

Під час підготовки даного звіту було проаналізовано відкриті джерела та наявні на сайтах громади документи, а також направлено відповідні запити до органів місцевої влади міста Новомосковськ щодо впровадження цільових програм у сфері соціального захисту населення, зокрема ВПО, на місцевому рівні, які затверджуються ОМС в межах їхньої діяльності (відповідно до ст. 26, 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»).

Джерела інформації

1. Сайт Новомосковської міської ради.
2. Офіційні відповіді на запити згідно з Законом України «Про доступ до публічної інформації».
3. Статистична інформація щодо кількості ВПО, які потребують соціального захисту.
4. Місцеві НПА (положення, програми, рішення, розпорядження, плани заходів тощо).
5. Звіти про виконання соціальних програм.

На офіційному сайті Новомосковської МТГ, інших релевантних органів влади та місцевих інституцій соціального захисту відсутні окремі розділи з інформацією для ВПО.

Програми Новомосковської міської ради отримані шляхом направлення публічного запиту на інформацію. На сайті у відкритому доступі знайти вищевказані програми не вдалося.

Підсумкова таблиця щодо аналізу відкритих джерел

Область / населений пункт, громада	Назва місцевого органу влади або інституції соціального захисту населення та посилання на сайт	Чи є на сайті окремих розділів щодо ВПО (так/ні)	Чи є на сайті окремий розділ щодо програм соціального захисту		Чи є на сайті окремий розділ щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги		Доступність інформації щодо програм соціального захисту населення та ВПО		Доступність інформації щодо НПА, які надають додаткові гарантії / пільги населенню та ВПО	
			Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Населення (так/ні)	ВПО (так/ні)	Зазначити (легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)	Зазначити (легко, середня складність, висока складність, інформація недоступна)	Можливо завантажити (так/ні)

									тупна)	
Дніпропетровська обл., Новомосковська МТГ	Новомосковська міська рада https://novomoskovsk-ra.da.dp.gov.ua	Ні	Так	Ні	Ні	Ні	Легко	Так	Легко	Так

Інформація про чинні програми місцевого рівня у напрямі соціальної підтримки та захисту населення

В Новомосковській МТГ діють наступні програми, які включають в себе заходи підтримки ВПО.

[Програма «Здоров'я населення м. Новомосковськ на період до 2024 року»](#) (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1400).

Мета Програми: поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних соціально небезпечних захворювань, найбільш значущих у соціально-економічному і медико-демографічному розрізі.

Фінансове забезпечення надається в межах бюджетних призначень, встановлених Рішенням Новомосковської міської ради про місцевий бюджет на відповідний рік за даною Програмою.

[Міська програма соціального захисту населення міста Новомосковська на 2021–2025 роки](#) (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1393).

Мета Програми: підвищення кількості та якості надання соціальних послуг, ефективності проведення міської політики щодо поліпшення якості життя вразливих груп населення, забезпечення державних гарантій і впровадження нових механізмів посилення адресності надання послуг,

підтримки ветеранок і ветеранів війни, соціального захисту людей з інвалідністю та інших пільгових категорій громадян.

[Міська програма «Соціальна підтримка сімей, дітей та молоді у м. Новомосковську на 2021–2025 роки»](#) (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 24.07.2020 № 1310).

Мета Програми: підтримка сім'ї, попередження насильства в сім'ї, забезпечення конституційних прав і законних інтересів дітей, протидія торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, підтримка сімей та дітей, які живуть з ВІЛ, підтримка молоді з функціональними обмеженнями.

Забезпечення реалізації заходів, передбачених Програмою, здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету.

Підсумкова таблиця щодо проаналізованих місцевих нормативно-правових актів

Область / населений пункт, громада	Всього НПА (зокрема проєктів НПА)		З них за тематикою				
	Регіональні, місцеві програми	Місцеві НПА щодо надання додаткових пільг, соціальних гарантій тощо	Програми щодо підтримки населення	Програми щодо підтримки ВПО	НПА, спрямовані на додаткову підтримку населення	НПА, спрямовані на додаткову підтримку ВПО	Проєкти НПА щодо підтримки ВПО
Дніпропетровська обл., Новомосковська МТГ	6	4	6	0	0	0	0

Підсумкова таблиця щодо включення до програм ВПО, врахування їхніх потреб та інтересів

Область / населений пункт, громада	Програми та НПА щодо підтримки населення			Програми (зокрема проєкти) та НПА щодо підтримки ВПО	
	Всього	З них містять заходи та положення щодо підтримки ВПО	З них потребують внесення змін або доповнень	Всього	З них потребують внесення змін або доповнень
Дніпропетровська обл., Новомосковська МТГ	6	1	3	1	0

Аналіз наявних програм на предмет включення до них ВПО, дотримання їхніх прав, врахування потреб та інтересів

Програма «Здоров'я населення м. Новомосковськ на період до 2024 року» (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1400) спрямована на поліпшення демографічної ситуації, збереження і зміцнення здоров'я населення шляхом підвищення якості та ефективності надання медичної допомоги з пріоритетним напрямом профілактики та лікування хронічних неінфекційних та інфекційних соціально небезпечних захворювань, найбільш значущих в соціально-економічному і медико-демографічному розрізі. Проте **не зазначено, що даними пільгами та гарантіями можуть скористатися ВПО.**

Міська програма соціального захисту населення міста Новомосковська на 2021–2025 роки (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 12.12.2023 № 1393) спрямована на підвищення кількості та якості надання

соціальних послуг, ефективності проведення міської політики щодо поліпшення якості життя вразливих груп населення, забезпечення державних гарантій і впровадження нових механізмів посилення адресності надання послуг, підтримки ветеранок і ветеранів війни, соціального захисту людей з інвалідністю та інших пільгових категорій громадян. Проте ***не визначено, хто саме є громадянами міста.*** Це унеможливує розуміння, якими послугами можуть скористатися люди з числа ВПО.

Міська програма «Соціальна підтримка сімей, дітей та молоді у м. Новомосковську на 2021–2025 роки» (затверджена Рішенням Новомосковської міської ради від 24.07.2020 № 1310) спрямована на підтримку сім'ї, попередження насильства в сім'ї, забезпечення конституційних прав і законних інтересів дітей, протидію торгівлі людьми, забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, підтримку сімей та дітей, які живуть з ВІЛ, підтримку молоді з функціональними обмеженнями. Проте ***не зазначено, що дія даної Програми може розповсюджуватися на ВПО.***

Висновки за результатами проведеного аналізу місцевих політик та програм у сфері соціального захисту

Проаналізувавши низку місцевих програм та НПА, які розміщені у відкритому доступі на сайтах громади та отримані на відповідні запити Ради з питань ВПО при Новомосковському міськвиконкомі, можна зробити висновок, що загалом у громаді приділяється увага дотриманню прав, врахуванню потреб і законних інтересів ВПО. Але наявні певні зауваження до вищезазначених програм та НПА — вони потребують редакційної правки щодо коректного формулювання відповідно до законодавства України.

Дослідження провела Благодійна організація «Благодійний фонд “Стабілізаційний Суппорт Сервісес”» у квітні – травні 2024 року за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю БО «БФ “ССС”» та не може використовуватися, щоб відобразити думку Агентства.

Підпишіться на наш фонд у соціальних мережах, щоб слідкувати за дослідженнями системи соціального захисту населення, отримувати новини щодо допомоги постраждалим людям в Україні та дізнаватися про актуальні зміни законодавства.

НАШ САЙТ:

<https://sss-ua.org>

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:

info@radnyk.org

FACEBOOK:

[@stabilizationsupportservices](https://www.facebook.com/stabilizationsupportservices)

INSTAGRAM:

[@stabilizationsupportservices](https://www.instagram.com/stabilizationsupportservices)

TELEGRAM:

[@SSS_Ukraine](https://www.t.me/SSS_Ukraine)

TWITTER:

[@SSS_Ukraine](https://www.twitter.com/SSS_Ukraine)